

Súd: Krajský súd Bratislava
Spisová značka: 4Cob/56/2021
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1118219294
Dátum vydania rozhodnutia: 29. 06. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Elena Kúšová
ECLI: ECLI:SK:KSBA:2022:1118219294.1

Uznesenie

Krajský súd v Bratislave v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Eleny Kúšovej a členiek senátu JUDr. Tatiány Pastierikovej a JUDr. Dany Šiffalovičovej, v právnej veci žalobcu: ČSOB Poist'ovňa, a.s., Žižkova 11, 811 02 Bratislava, IČO: 31 325 416, zast. Malata, Pružinský, Hegedúš & Partners s. r. o., Twin City Tower, Mlynské nivy 10, 821 09 Bratislava, IČO: 47 239 921, proti žalovanému: KOOOPERATIVA poisťovňa, a.s. Vienna Insurance Group, Štefanovičova 4, 816 23 Bratislava, IČO: 00 585 441, zast. JUDr. Felix Neupauer, advokát, Dvořákovo nábrežie 8/A, 811 02 Bratislava, o zaplatenie 929,59 eur s príslušenstvom, o odvolaní žalovaného proti rozsudku Okresného súdu Bratislava I č.k. 29Cb/255/2018-115 zo dňa 02. novembra 2020, takto

rozhodol:

I. Krajský súd v Bratislave odvolanie žalovaného proti rozsudku Okresného súdu Bratislava I č.k. 29Cb/255/2018-115 zo dňa 02. novembra 2020 odmieta.

II. Žalobcovi priznáva proti žalovanému nárok na náhradu trov odvolacieho konania v plnom rozsahu, o výške ktorých rozhodne súd prvej inštancie samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

odôvodnenie:

1. Odvolaním napadnutým rozsudkom súd prvej inštancie (ďalej aj „súd“) prvým výrokom zaviazal žalovaného zaplatiť žalobcovi sumu 929,59 eur s poukazom na ust. § 274, § 275, § 277 ods. 2 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok (ďalej len „CSP“). Druhým výrokom priznal žalobcovi nárok na náhradu trov konania vo výške 100 % s poukazom na ust. § 262 ods. 1, § 255 ods. 1 CSP.

2. V odôvodnení svojho rozhodnutia uviedol, že žalobca sa žalobou doručenou súdu 04.12.2018 domáhal proti žalovanému zaplatenia sumy 929,59 eur spolu s príslušenstvom. Tento nárok odôvodnil tým, že s pani I. B. Z.S. uzatvoril Poistnú zmluvu č. 6110020555 AUTO PARTNER, na základe ktorej sa žalobca zaviazal v prípade poistnej udalosti nahradiť škodu pani Z. a tá sa zaviazala platiť pravidelné mesačné splátky poistného. Dňa 15.04.2017 došlo k poistnej udalosti, keď poistené vozidlo pani Z. bolo poškodené v dôsledku reťazového potlačenia áut nákladným vozidlom. Celková výška škody bola 979,59 eur a po odpočítaní spoluúčasti vyplatil žalobca pani Z. sumu 929,59 eur. Keďže vozidlo, ktorým bola spôsobená škoda bolo povinne zmluvne poistené u žalovaného, uplatnila si žalobca priamy nárok voči žalovanému.

3. Po zaslaní Záznamu o preverení oznámenia - škodovej udalosti OR PZ v Dunajskej Strede, ktorému žiadosť súdu odstúpilo OO PZ Veľký Meder, súd nariadil pojednávanie na 02.11.2020, na ktoré predvolal strany sporu. Žalovaný sa aj napriek predvolaniu pojednávania nezúčastnil, neprítomnosť neospravedlnil. Žalobca, v prednese podľa § 182 CSP, navrhol rozhodnúť rozsudkom pre zmeškanie žalovaného.

4. Z dôvodu, že žalobca na pojednávaní konanom 02.11.2020 navrhol rozhodnúť rozsudkom pre zmeškanie súd zisťoval, či sú splnené zákonné podmienky pre takéto rozhodnutie. V danom spore ide

o žalobu podľa § 137 písm. a) CSP, t.j. o žalobu na plnenie - zaplatenie peňažnej sumy, žalovaný bol na pojednávanie riadne a včas predvolaný, na pojednávanie sa nedostavil, svoju neprítomnosť neospravedlnil včas a vážnymi okolnosťami, pričom o následku nedostavenia sa vrátane možnosti vydania rozsudku pre zmeškanie bol poučený a toto poučenie mu bolo doručené 12.10.2020 spolu s predvolaním na pojednávanie. Súd preto žalobe v súlade s § 274 CSP v celom rozsahu vyhovel.

5. O nároku na náhradu trov konania rozhodol súd podľa pomeru úspechu vo veci. Keďže žalobca bol vo veci v celom rozsahu úspešný, súd mu priznal nárok na náhradu trov konania v celom rozsahu 100 %.

6. Proti tomuto rozhodnutiu podal v zákonom stanovenej lehote odvolanie žalovaný, ktorý odvolanie odôvodnil s poukazom na ust. § 356 písm. b) CSP.

Žalovaný má za to, že neboli splnené podmienky na vydanie rozsudku ako rozsudku pre zmeškanie žalovaného. Poznamenal, že vychádzajúc z dôvodovej správy k zakotvenému inštitútu rozsudku pre zmeškanie žalovaného vyplýva, že tento inštitút slúži ako procesná sankcia za pasivitu žalovaného. Žalovaný pritom vo vedenom súdnom spore nebol nečinný. Poukázal napríklad na uznesenie Krajského súdu v Bratislave č.k. 6Co/51/2019 - 459, 6Co/52/2019 zo dňa 12.04.2019. V tejto súvislosti zároveň poukázal na Uznesenie Ústavného súdu Slovenskej republiky č.k. I. ÚS 233/2019-22 zo dňa 04.06.2019. Podľa jeho názoru prvoinštančný súd vydal rozsudok pre zmeškanie žalovaného, a to bez splnenia podmienok pre jeho vydanie, keďže žalovaný bol v súdnom konaní aktívny. Vzhľadom na vyššie uvedené dôvody a skutočnosti navrhol, aby odvolací súd vydal rozhodnutie, ktorým zruší rozsudok Okresného súdu Bratislava I č.k. 29Cb/255/2018 zo dňa 02.11.2020 pre zmeškanie žalovaného a vec vráti Okresnému súdu Bratislava I na ďalšie konanie.

7. K odvolaniu žalovaného sa vyjadril žalobca, ktorý uviedol, že žalovaný nespochybňuje, že sa na pojednávanie nedostavil ani to, že svoju neúčast' včas neospravedlnil vážnymi dôvodmi. Vážnosť okolností, ktorými žalovaný ospravedlňuje svoju neprítomnosť na pojednávaní musí posúdiť súd. Sú to okolnosti takej intenzity a závažnosti, ktoré znemožňujú žalovanému účasť na pojednávaní z objektívnych dôvodov (choroba, úraz, úmrtie v rodine). Vážnosť okolností je však vždy na posúdení a voľnej úvahe súdu.

V danom prípade však žalovaný ani len v návrhu na zrušenie rozsudku pre zmeškanie neuviedol žiaden takýto dôvod. Zrušenie kontumačného rozsudku je z hľadiska systematiky v právnom poriadku zaradené ešte o stupeň vyššie ako je žiadosť o odročenie pojednávania. Ospravedlnenie neúčasti na pojednávaní predpokladá, že sú dané vážne okolnosti, ktoré bránia účasti na pojednávaní. Zrušenie rozsudku pre zmeškanie predpokladá existenciu vážnych okolností takej intenzity či náhlosti, že ten kto sa nedostavil na pojednávanie, nemal ani len možnosť o tom informovať súd. Žalobca má za to, že podľa výkladu žalovaného je tento vlastne úplne zbavený povinnosti zúčastniť sa pojednávania len s odôvodnením, že niekedy v minulosti bol v konaní aktívny.

Pre doplnenie situácie žalobca poukázal, že v daný deň 02.11.2020 sa pol hodinu po začatí pojednávania prejednával ďalší prípad, v ktorom vystupoval žalovaný, a žalovaný sa na pojednávanie dostavil. Zo strany žalovaného preto šlo o selektívne nezúčastnenie sa na pojednávaní, pričom takéto nemá žiadnu oporu v právnom poriadku.

Rešpektujúc zásadu „lura novit Curia“ poukázal na to, že Najvyšší súd SR vo viacerých rozhodnutiach vydaných za účinnosti Občianskeho súdneho poriadku, t.j. do 30. júna 2016 vyjadril záver aktuálny aj v súčasnosti, v zmysle ktorého právo na súdnu ochranu nie je absolútne a v záujme zaistenia právnej istoty a riadneho výkonu spravodlivosti podlieha určitým obmedzeniam (1Cdo/6/2014, 3Cdo/209/2015, 3Cdo/308/2016, 5Cdo/255/2014, 5Obdo/87/2018).

Skutočnosť, že žalovaný bol v predchádzajúcom priebehu konania aktívny, nie je pre rozhodnutie rozsudkom pre zmeškanie na pojednávaní podľa § 274 CSP rozhodujúca (NS SR sp. zn. 5Obdo/87/2018).

S ohľadom na uvedenú argumentáciu mal za to, že rozhodnutie rozsudkom pre zmeškanie žalovaného bolo zákonné, v danom momente boli splnené všetky zákonné podmienky pre takéto rozhodnutie, a navyše žalovaný ani v podanom odvolaní neuviedol žiadnu okolnosť, pre ktorú sa nezúčastnil pojednávania, čo ide tiež na jeho ťarchu.

Nakoľko o návrhu na zrušenie rozsudku pre zmeškanie rozhoduje súd, ktorý tento rozsudok vydal, žalobca navrhol, aby Okresný súd Bratislava I návrh žalovaného na zrušenie rozsudku pre zmeškanie zamietol a zaviazal žalovaného k náhrade trov konania za toto písomné vyjadrenie žalobcu. (Odvolací súd poznamenáva, že v tomto prípade bolo podané odvolanie proti rozsudku, preto o ňom rozhoduje odvolací súd.)

8. Krajský súd v Bratislave ako súd odvolací (§ 34 CSP) prejednal vec v súlade s § 379 a § 380 ods. 1 CSP bez nariadenia pojednávania a po preskúmaní spisu a oboznámení sa s dôvodmi odvolaní dospel k záveru, že odvolanie žalovaného je potrebné odmietnuť.

9. Odvolací súd považuje za nesporne zistené, že na termín 02.11.2020 o 9:00 hod. bol žalovaný riadne predvolaný dňa 12.10.2020. Rovnako tak odvolací súd konštatuje, že strany konania boli poučené o možnosti vydať kontumačný rozsudok v zmysle § 274 a § 278 CSP.

10. Podľa § 274 CSP, na pojednávaní rozhodne súd o žalobe podľa § 137 písm. a) <<https://www.slovlex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2015/160/20181212>> na návrh žalobcu rozsudkom pre zmeškanie, ktorým žalobe vyhovie, ak

a) sa žalovaný nedostavil na pojednávanie vo veci, hoci bol naň riadne a včas predvolaný a v predvolaní na pojednávanie bol žalovaný poučený o následku nedostavenia sa vrátane možnosti vydania rozsudku pre zmeškanie a

b) žalovaný neospravedlnil svoju neprítomnosť včas a vážnymi okolnosťami.

11. Podľa § 275 CSP, odôvodnenie rozsudku pre zmeškanie žalovaného obsahuje stručnú identifikáciu procesného nároku a právny dôvod vydania rozsudku pre zmeškanie.

12. Podľa § 180 CSP, po vyvolaní veci súd zistí, či sa dostavili osoby, ktoré boli na pojednávanie predvolané. Ak sa tieto osoby nedostavili, súd rozhodne, či sa pojednávanie bude konať v ich neprítomnosti, a otvorí pojednávanie.

13. Podľa § 183 ods. 1, 2 druhá veta, 3, 4 prvá veta CSP, pojednávanie sa môže odročiť len z dôležitých dôvodov. Pojednávanie môže byť na návrh strany odročené len vtedy, ak sa strana alebo jej zástupca z dôležitých dôvodov nemôže dostaviť na pojednávanie a zároveň od nich nemožno spravodlivo žiadať, aby sa na pojednávaní nechali zastúpiť.

Od strany možno vždy spravodlivo žiadať, aby sa dala na ďalšom pojednávaní zastúpiť inou osobou, ak k odročeniu pojednávania došlo z dôvodu jej nepriaznivého zdravotného stavu.

Strana, ktorá navrhuje odročenie pojednávania, oznámi súdu dôvod bezodkladne po tom, čo sa o ňom dozvedela alebo mohla dozvedieť, alebo ho s prihliadnutím na všetky okolnosti mohla predpokladať.

Ak súd zistí, že stranou uvedený dôvod na odročenie pojednávania nie je dôležitý, bezodkladne o tom upovedomený stranu, ktorá odročenie navrhla.

14. Podľa § 355 ods. 1 CSP, proti rozsudku súdu prvej inštancie je prípustné odvolanie, ak to zákon nevyučuje.

15. Podľa § 356 písm. b) CSP, odvolanie nie je prípustné proti rozsudku pre zmeškanie okrem prípadov odvolania podaného z dôvodu, že neboli splnené podmienky na vydanie takého rozhodnutia.

16. Podľa § 386 písm. c) CSP, odvolací súd odmietne odvolanie, ak smeruje proti rozhodnutiu, proti ktorému nie je odvolanie prípustné.

17. Rozsudok pre zmeškanie predstavuje osobitný druh súdneho rozhodnutia ako následok procesnej pasivity procesných strán v sporovom konaní. V kontradiktórnom procese majú byť nositeľom procesnej iniciatívy sporové strany - žalobca, ktorý iniciuje sporové konanie a má záujem na efektívnom vedení súdneho konania, ako aj žalovaný, ktorý v prípade, ak má záujem na svojom procesnom úspechu vo veci, musí vyvíjať iniciatívu vo forme procesnej obrany. Právna úprava zakotvená v Civilnom sporovom poriadku za účelom hospodárneho a efektívneho vedenia súdneho konania postihuje pasivitu sporových strán možnosťou vydať kontumačný rozsudok, pričom vo vzťahu k pasivite žalovanej strany sporu

umožňuje sankcionovať jej nečinnosť aj vo fáze nariadeného pojednávania podľa § 274 CSP. Pre rozhodnutie rozsudkom pre zmeškanie v neprospech žalovaného v štádiu nariadeného pojednávania musia byť splnené procesné predpoklady podľa § 274 CSP - druh nároku podľa § 137 písm. a) CSP, nedostavenie sa žalovaného na nariadené pojednávanie v sporovej veci, hoci naň bol riadne a včas predvolaný, pričom v predvolaní bol zároveň poučený o následku nedostavenia sa vrátane možnosti vydania kontumačného rozsudku. K ďalším predpokladom patrí neospravedlnenie neprítomnosti včas a vážnymi okolnosťami, doručenie predvolania na pojednávanie v zákonnej lehote, účasť žalobcu na pojednávaní a jeho návrh, aby sa vo veci rozhodlo rozsudkom pre zmeškanie, ktorým súd žalobe vyhovie.

18. Prípustnosť odvolania proti rozsudku súdu prvej inštancie je založená na princípe generálnej klauzuly, t.j. odvolanie je prípustné proti každému rozsudku súdu prvej inštancie bez ohľadu na to, čo je predmetom konania a akým spôsobom súd prvej inštancie meritórne rozhodol - či žalobe vyhovel celkom/sčasti, alebo ju zamietol. Z nej zákon pripúšťa 3 výnimky, výpočet ktorých je taxatívny, teda nie je možné ho rozširovať. Jednou z uvedených výnimiek je aj rozsudok pre zmeškanie (kontumačný rozsudok). Napriek tomu, že proti tomuto rozsudku odvolanie nie je v zásade možné, zákon výnimočne odvolanie pripúšťa, prípustnosť viaže len na jediný dôvod, ktorým je, že neboli splnené podmienky na vydanie takéhoto rozhodnutia. Existencia predmetného dôvodu je v prvom rade podmienkou prípustnosti odvolania. Ak odvolací súd dospieje k záveru, že zákonný dôvod nie je daný, musí v súlade s § 386 písm. c) CSP odvolanie odmietnuť, nakoľko smeruje proti rozhodnutiu, proti ktorému nie je prípustné. V prípade, ak sa odvolací dôvod preukáže, stáva sa súčasne aj dôvodom úspešnosti odvolania.

19. Vo veci podaného odvolania proti rozsudku Okresného súdu Bratislava I, č.k. 29Cb/255/2018-115 zo dňa 02. novembra 2020, je predmetom odvolacieho prieskumu zistenie, či boli splnené všetky procesné podmienky pre vydanie kontumačného rozsudku v zmysle § 274 CSP. Jedná sa o splnenie procesných podmienok, existencia ktorých umožňuje súdu prvej inštancie rozhodnúť o nároku žalobcu uvedeným druhom rozhodnutia.

20. Odvolací súd po preskúmaní dôvodov uvedených v odvolaní žalovaného nedospel k záveru, že by neboli splnené všetky zákonné podmienky na vydanie rozsudku pre zmeškanie podľa § 274 CSP a zároveň v napadnutom rozsudku nezistil ani iný procesný nedostatok, ktorý by súdu prvej inštancie bránil predmetným spôsobom rozhodnúť. V súlade s uvedeným, tak odvolací súd preberá súdom prvej inštancie osvedčený skutkový stav, pokiaľ ide o skutočnosti právne rozhodné pre meritórne rozhodnutie súdu prvej inštancie prostredníctvom rozsudku pre zmeškanie, a keďže v celom rozsahu zdieľa aj jeho právny záver vo veci a stotožňuje sa s odôvodnením napadnutého rozsudku, s poukazom na ustanovenie § 387 ods. 2 CSP konštatuje správnosť jeho dôvodov. Odvolací súd navyše dopĺňa nasledovné:

21. K odvolacej námietke žalovaného, ktorou namietal, že súd prvej inštancie vydal rozsudok pre zmeškanie žalovaného bez splnenia podmienok na jeho vydanie, keďže bol žalovaný v konaní aktívny, pričom poukázal na uznesenie Ústavného súdu SR, č.k. I. ÚS 233/2019-22 zo dňa 04.06.2019, odvolací súd uvádza, že uznesenie Ústavného súdu SR sp. zn. I. ÚS 233/2019-22 zo dňa 2019 nie je možné aplikovať na posudzovanú právnu vec z dôvodu, že ako vyplýva zo spisu, v konaní nebolo vykonané žiadne dokazovanie. Súd prvej inštancie dôsledne skontroloval, či nebolo súdu doručené ospravedlnenie žalovaného pred pojednávaním a dlhá doba od podania žaloby do nariadenia pojednávania nebráni aplikácii ust. 274 CSP, pretože odvolací súd v súlade s názorom ústavného súdu má za to, že naplnenie zákonných podmienok podľa § 274 CSP je potrebné posudzovať vždy aj podľa okolností prejednávanej veci.

22. Odvolací súd, zhrňujúc uvedené konštatuje, že žalovaný sa na pojednávanie vytyčené na deň 02.11.2020 nedostavil, svoju neúčasť riadne neospravedlnil a v odvolaní neuviedol žiadne skutočnosti, pre ktoré tak nespravil. Odvolací súd nad rámec posudzovanej veci uvádza, že samotný fakt, že žaloba bola podaná v roku 2018, sám osebe nezakladá prekážku vydania kontumačného rozsudku.

23. S poukazom na uvedené skutočnosti dospel odvolací súd k záveru, že žalovaný v podanom odvolaní nesplnenie podmienok na vydanie rozsudku podľa § 274 CSP nepreukázal, v prejednávanej veci boli splnené podmienky pre vydanie rozsudku pre zmeškanie podľa § 274 písm. a) a b) CSP. Odvolanie

žalovaného tak smeruje proti rozsudku, proti ktorému zákon odvolanie nepripúšťa, preto ho odvolací súd, postupujúc podľa § 386 písm. c) CSP ako neprípustné odmietol.

24. O náhrade trov konania rozhodol odvolací súd podľa § 396 ods. 1 CSP v spojení s § 255 ods. 1 a § 262 ods. 1 CSP. Keďže odmietnutie odvolania je po procesnej stránke považované za neúspech v konaní, nárok na náhradu trov prináleží sporovej strane, ktorá odvolanie nepodala. Odvolací súd preto žalobcovi ako úspešnej strane priznal nárok na náhradu trov odvolacieho konania v plnom rozsahu s tým, že o ich výške rozhodne súd prvej inštancie samostatným uznesením (§ 262 ods. 2 CSP).

25. Rozhodnutie prijal senát Krajského súdu v Bratislave pomerom hlasov 3 : 0 (§ 393 ods. 2 veta druhá CSP).

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).